

El PP festeja l'extrema dreta

El Partit Popular ha trobat en les manifestacions contra la política antiterrorista del PSOE un filó que està explotant al màxim.

El sector més dur del partit i el seu entorn mediàtic han optat per cobrir l'espai polític més extremista. Consideren que és la forma de tancar files, desmobilitzar l'electorat d'esquerra a la cridòria i arribar a la Moncloa per una via tan ràpida com crispada.

El trencament de la treva d'ETA, el passat 30 de desembre, amb l'atemptat de la Terminal 4 de Barajas que va causar dues víctimes mortals, no ha fet més que radicalitzar encara més la posició del PP, que ha practicat des de l'11-M un estil d'oposició singularment contundent i allunyat de les posicions centristes. La pregunta sorneguera "d'on vindran que fa trenta anys que busquen el centre?" pot tenir més sentit que mai quan els seus dirigents apel·len a un espai polític fins ara considerat clau en la política espanyola.

Els de Mariano Rajoy havien dipositat gran part del seu capital polític en el fracàs del procés de pau que, juntament amb les reformes territorials, era el gran projecte de Zapatero en aquesta convulsa legislatura que ja enfila la recta final.

Els estratèges del PP tenen clar que el trencament de la treva i la degradació del clima polític espanyol ha de ser una plataforma de propulsió del partit cap a la Moncloa. "Només amb crispació es guanyen les eleccions", admeten tots els observadors de la política espanyola. González va deixar el Govern enmig d'una gran sagramental (GAL, corrupció...) i Aznar en les traumàtiques circumstàncies dels atemptats de l'11 de març, que aquests dies es jutgen a l'Audiència Nacional. L'UCD que va perdre les eleccions de l'any 1982 era un partit en descomposició.

La radicalització del PP està arrossegant-lo de manera evident a compartir part del missatge i l'imaginari amb l'extrema dreta. És evident que el PP no busca confluïr amb l'extrema dreta organitzada, però també que la seva radi-

calitat en el conflicte basc fa que s'hi trobi. Grups com ara Democracia Nacional, la Falange o Alianza Nacional —alguns dels grupuscles que conformen l'univers de l'extrema dreta espanyola— han estat presents, juntament amb Rajoy, en les marxes convocades fins a vuit vegades en el que va de legislatura per l'Associació de Víctimes del Terrorisme de Francisco José Alcaraz i en les concentracions "espontànies" davant els ajuntaments per clamar contra l'excarceració de l'etarra Inaki de Juana Chaos.

L'extrema dreta com a tal és, a diferència del que passa en altres països europeus com ara Àustria, Alemanya o Holanda, un moviment polític marginal a Espanya. Els nostàlgics del franquisme no han estat capaços de reciclar-se ni reubicar-se políticament. L'atomització i el descens de suport social els ha abocat a la pràctica invisibilitat. L'extrema dreta moderna, que poden representar partits com Alianza Nacional, no ha estat encara capaç d'articular-se de manera mínimament eficaç.

A més, és evident: en la línia del PP hi ha alguns missatges de tall populista en assumptes com ara la immigració, la seguretat ciutadana o la política territorial que fan que aquest potencial electorat s'hi pugui sentir identificat i que provoquen que la "quota de mercat" que podria tenir l'extrema dreta quedi perfectament coberta amb personatges com l'exalcalde d'El Ejido i exmilitant del PP Juan Enciso o alguns elements d'Unió Valenciana incorporats al partit a València, on el tarannà d'altres personatges, com Rita Barberà, evoca clarament aquest moviment.

El mateix pel que fa als nostàlgics del franquisme. Els populars, que van néixer com AP, van ser fundats, de fet, per set exministres de Franco, amb Manuel Fraga —que encara és senador i president d'honor del partit— al capdavant. No van cometre l'error dels pinochetistes a Xile, que viuen encara ancorats en el passat. De fet, els fundadors d'AP sempre han presentat com un mèrit seu haver "cobert" l'espai ja a la transició.

Els postulats del PP, i més depenent

de la manera com els condicionen dirigents com Esperanza Aguirre, Ángel Acebes o el ressentit José María Aznar, són radicals i no defugen l'ús dels símbols per aconseguir una identificació evident amb l'espanyolisme. Hi tenen molt a veure els vuit anys d'Aznar a la Moncloa. L'expresident feia gala i pedagogia de la necessitat de "desacomplexar-se", de deixar enrere determinades herències del "progressisme" dominant a la transició que, segons va denunciar al seu dia la FAES enmig d'un gran rebombori, havia amagat els símbols nacionals i criminalitzava els que es definien vinculats a unes idees de dreta.

En aquest sentit la iconografia espanyola s'ha omplert de símbols nacionals en els darrers anys que eren impensables en els anys vuitanta. Des d'adhesius als cotxes, polseres amb banderes espanyoles, ensenyes nacionals amb el brau d'Osborne -símbol d'una certa virilitat i una tradició- a jerseis amb la bandera al coll. Hi ha, per tant, un desacomplexament evident de l'espanyolitat, que el PP ha radicalitzat amb les seves posicions espanyolistes.

Per això els de Mariano Rajoy aposten amb una vehemència que no es recorda en Fraga per preservar la unitat d'Espanya com a valor, i per això també el fet que pretenguin convertir aquest assumpte en el primer punt del seu programa en les eleccions generals que, segurament, es convocaran al març de l'any que ve. I de la unitat d'Espanya es deriva, evidentment, un no rotund a la negociació amb ETA i a qualsevol intent de diàleg polític amb l'esquerra abertzale.

Enquestes en mà, l'electorat del PP abraça sense complexos la tendència centralitzadora. El nou neoconservadorisme, cada cop més agosarat i desacomplexat segons tots els politòlegs, sembla camp abonat per a líders com ara Nicolas Sarkozy o David Cameron, però també per Mariano Rajoy.

Hi ha, doncs, un festeig evident de la direcció del PP en els darrers anys amb les posicions més extremistes amb l'objectiu d'impedir que l'espai, fins ara monolític, de la dreta espanyola s'esquerdi. Al PP sostenen que, al cap i a la fi, per a ells és més fàcil entendre's amb CiU, Coalició Canària i, si es do-

El líder del Partit Popular, Mariano Rajoy, s'ha posat al capdavant de les mobilitzacions contra el Govern de Rodríguez Zapatero.

nés el cas, amb el PNB que no pas ferho amb un partit radical de dreta d'àmbit espanyol. No es volen veure abocats a passar per situacions com les que ha travessat la dreta francesa amb el fenomen Le Pen. A més, admeten que electoralment una extrema dreta minoritària però no marginal els podria fer molt mal, el mateix que els pot fer Coalición Valenciana al País Valencià amb vista a mantenir la majoria absoluta a les Corts.

L'estratègia radical, apunten al carrer Gènova, i especialment l'equip d'Án-

gel Acebes, està donant bons fruits tot i que hi ha qui, tímidament, la qüestiona mentre espera un mal resultat electoral. El soroll eixordador de l'entorn popular i dels seus mitjans, consideren, està desmobilitzant l'electorat socialista i no molesta el popular, segons la teoria que augura el seu retorn a la Moncloa d'aquí a un any. Encara que sigui a costa d'haver-se passat quatre anys a l'oposició covant l'ou de la serp.

Ferran Casas
Madrid